

**Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kuluttajansuojalain ja kuluttajansuojaviranomais-
ten eräistä toimivaltuuksista annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi muiksi laeiksi**

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kuluttajansuojalain ja kuluttajansuojaviranomais-
ten eräistä toimivaltuuksista annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi muiksi laeiksi (HE 14/2022 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Talousvaliokunta (TaVM 16/2022 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee toimia, joilla varmistetaan riippumattoman,
moniarvoisen mediakentän toimintaedellytykset ja kilpailukyky Suomessa sekä kansalais-
ten tasavertaiset mahdollisuudet saada luotettavaa tietoa ja sivistää itseään.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

kuluttajansuojalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kuluttajansuojalain (38/1978) 2 luvun 6 §:n 2 momentin 9 kohta, 8 §:n 5 kohta,
8 a §:n 1 momentin 6 ja 8 kohta sekä 2 momentin 5 ja 8 kohta, 11 ja 19 a §, 6 luvun 4 §:n 1 mo-
mentti, 8 §:n 3 kohta, 9 §:n 1 momentin 4, 6, 14 ja 20 kohta, 13 §:n 3 momentti, 13 a ja 15 §, 16 §:n
1 momentin 1 ja 11 kohta, 24 §:n 2 momentin 1 kohta ja 25 §:n 2 momentti sekä 6 a luvun 19 §,
sellaisina kuin ne ovat, 2 luvun 6 §:n 2 momentin 9 kohta sekä 11 § laissa 561/2008, 2 luvun
8 §:n 5 kohta, 8 a §:n 1 momentin 6 ja 8 kohta sekä 2 momentin 5 ja 8 kohta, 6 luvun 8 §:n 3 koh-
ta, 9 §:n 1 momentin 4, 6, 14 ja 20 kohta, 13 §:n 3 momentti, 15 §, 16 §:n 1 momentin 1 ja 11 koh-
ta sekä 24 §:n 2 momentin 1 kohta laissa 1211/2013, 2 luvun 19 a §, 6 luvun 13 a § ja 25 §:n 2 mo-
mentti sekä 6 a luvun 19 § laissa 572/2020 sekä 6 luvun 4 §:n 1 momentti laissa 902/2017, sekä

lisätään 1 luvun 2 §:ään uusi 2 momentti, 2 luvun 6 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on
laissa 561/2008, uusi 10 kohta, 2 luvun 8 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1211/2013, uusi

Eduskunnan vastaus EV 87/2022 vp

2 momentti, 2 lukuun uusi 8 d, 8 e ja 15 a §, 6 luvun 4 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1211/2013 ja 902/2017, uusi 3 momentti, 6 luvun 8 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1211/2013, uusi 4—6 kohta, 6 lukuun uusi 9 a ja 12 a §, 6 luvun 16 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 1211/2013, uusi 12 kohta ja 6 luvun 16 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1211/2013 ja 572/2020, uusi 3 momentti, 6 lukuun uusi 17 a § sekä 6 luvun 24 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1211/2013, uusi 3 momentti, 6 a luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 29/2005, uusi 3 momentti sekä 6 a lukuun uusi 11 b § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Tämän lain 3, 4 ja 6 luvun säännöksiä sovelletaan myös sellaisiin kulutushyödykkeitä koskeviin sopimuksiin, joiden nojalla kuluttaja luovuttaa tai sitoutuu luovuttamaan elinkeinonharjoittajalle henkilötietoja, paitsi jos elinkeinonharjoittaja käsittelee kuluttajan luovuttamia henkilötietoja yksinomaan kulutushyödykkeen toimittamiseksi tai täyttääkseen itseään koskevat lakisääteiset vaatimukset. Lain 2 luvun säännöksiä sovelletaan kulutushyödykkeiden tarjontaan, myyntiin ja muuhun markkinointiin myös silloin, kun elinkeinonharjoittajan tarkoituksena on, että kuluttaja luovuttaa tai sitoutuu luovuttamaan henkilötietoja, eikä elinkeinonharjoittaja käsittele saattavia henkilötietoja yksinomaan edellä tässä momentissa mainittuja tarkoituksia varten. Lain 5 a luvun säännösten soveltamisesta sellaisiin digitaalista sisältöä ja digitaalista palvelua koskeviin sopimuksiin, joiden nojalla kuluttaja luovuttaa tai sitoutuu luovuttamaan elinkeinonharjoittajalle henkilötietoja, säädetään mainitussa luvussa.

2 luku

Markkinointi ja menettelyt asiakassuhteessa

6 §

Kielto antaa totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja

Totuudenvastaiset tai harhaanjohtavat tiedot voivat koskea erityisesti:

- 9) kuluttajan oikeuksia, velvollisuuksia ja riskejä;
- 10) tavaran samanlaisuutta toisissa jäsenvaltioissa markkinoitavan tavaran kanssa, vaikka markkinoitava tavara on koostumukseltaan tai ominaisuuksiltaan merkittävästi erilainen, ellei tämä ole oikeutettujen syiden vuoksi perusteltua.

Eduskunnan vastaus EV 87/2022 vp

8 §

Tiedonantovelvollisuus tarjottaessa yksilöityä kulutushyödykettä

Tarjottaessa yksilöityä kulutushyödykettä tiettyyn hintaan markkinoinnista on käytävä ilmi:

5) maksua, toimitusta ja sopimuksen täyttämistä koskevat käytännöt, jos ne poikkeavat siitä, mitä kuluttajilla on yleensä aihetta olettaa;

Tarjottaessa verkossa toimivalla markkinapaikalla yksilöityä kulutushyödykettä tiettyyn hintaan markkinoinnista on lisäksi käytävä ilmi, onko hyödykkeen tarjoava kolmas taho ilmoitukseensa mukaan elinkeinonharjoittaja vai muu taho.

8 a §

Ennen sopimuksen tekemistä annettavat tiedot

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään tiedonantovelvollisuudesta, elinkeinonharjoittajan on muussa kuin kulutushyödykkeiden koti- ja etämyynissä ennen kulutushyödykesopimuksen tekemistä annettava kuluttajalle selkeästi ja ymmärrettävästi seuraavat tiedot, elleivät nämä tiedot ilmene muutoin asiayhteydestä:

6) maininta tavaroita sekä digitaalisia sisältöjä ja palveluja koskevasta lakisääteisestä virhevastuusta sekä tarvittaessa maininta kaupanteon jälkeisten palvelujen ja takuun saatavuudesta ja ehdoista;

8) tarvittaessa digitaalisia elementtejä sisältävän tavaran sekä digitaalisen sisällön ja palvelun toimivuus, mukaan lukien sovellettava tekninen suojaus, sekä tällaisen hyödykkeen yhteensopi- vuus ja yhteentoimivuus siltä osin kuin elinkeinonharjoittaja siitä tietää tai hänen voidaan koh- tuudella olettaa siitä tietävän.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta:

5) asumisoikeusasunnoista annetussa laissa (393/2021) tarkoitettuun asumisoikeuden luovut- tamista koskevaan sopimukseen;

8) matkapalveluyhdistelmistä annetussa laissa (901/2017) tarkoitettuun matkapakettiin;

8 d §

Velvollisuus pitää saatavilla tietoa hakukyselyn tuloksien keskeisistä muuttujista

Jos kuluttajalle annetaan mahdollisuus etsiä eri elinkeinonharjoittajien tai yksityishenkilöiden tarjoamia kulutushyödykkeitä hakusanan, lausekkeen tai muun syöttötiedon muodossa tehdyn haun perusteella, kuluttajan saatavilla on pidettävä tieto keskeisistä muuttujista, jotka määrittävät kuluttajalle hakukyselyn tuloksena esitettävien hyödykkeiden järjestyksen, sekä tieto näiden kes-

Eduskunnan vastaus EV 87/2022 vp

keisten muuttujien suhteellisesta merkityksestä verrattuna muihin muuttujiin. Näiden tietojen on oltava saatavilla suoraan hakutulosten esittämissivulta ja helposti saatavilla olevassa verkkorajapinnan osiossa.

Tätä pykälää ei sovelleta oikeudenmukaisuuden ja avoimuuden edistämiseksi verkossa toimivien välityspalvelujen yrityskäyttäjää varten annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1150 2 artiklan 6 alakohdassa tarkoitettuihin verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajiin.

8 e §

Velvollisuus antaa tietoa kuluttaja-arvosteluista

Jos elinkeinonharjoittaja asettaa kuluttajan saataville kulutushyödykettä koskevia kuluttaja-arvosteluja, kuluttajalle on annettava tieto siitä, onko elinkeinonharjoittaja varmistanut julkaistujen arvostelujen olevan peräisin kuluttajilta, jotka ovat tosiasiallisesti käyttäneet kulutushyödykettä tai ostaneet sen, ja mahdollinen tieto siitä, miten elinkeinonharjoittaja on tämän varmistanut.

11 §

Tavaroita koskevat hinnanalennusilmoitukset

Markkinoitaessa tavaraa alennuksella tai alennettuun hintaan markkinoinnissa on ilmoitettava myös alin hinta, jolla tavaraa on markkinoitu hinnanalennusta edeltäneiden 30 päivän aikana. Jos yhtäjaksoisessa enintään 60 päivää kestäneessä markkinointikampanjassa hinnanalennus suurenee asteittain, alimpana hintana voidaan ilmoittaa alin hinta, jolla tavaraa on markkinoitu ensimmäistä hinnanalennusta edeltäneiden 30 päivän aikana.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta nopeasti pilaantuviin elintarvikkeisiin.

15 a §

Seuraamukset markkinointia ja menettelyjä asiakassuhteessa koskevien säännösten rikkomisesta

Jos elinkeinonharjoittaja on käyttänyt tämän luvun säännöksissä tarkoitettua sopimatonta menettelyä taikka 15 §:n 3 kohdan nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettua harhaanjohtavaa tai aggressiivista menettelyä ja menettelyn voidaan olettaa vaikuttaneen kuluttajan tekemään ostopäätökseen, kuluttajalla on oikeus vaatia elinkeinonharjoittajan menettelyyn nähden kohtuullista hinnanalennusta.

Elinkeinonharjoittaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo tai laiminlyö 1 §:ssä tarkoitettua sopimattoman menettelyn kieltoa tai 4—8, 8 d, 8 e tai 9 §:n säännöksiä, on velvollinen korvaamaan kuluttajalle tästä aiheutuneen vahingon. Samoin elinkeinonharjoittaja on velvollinen korvaamaan vahingon, joka on aiheutunut siitä, että elinkeinonharjoittaja on tahallaan tai huolimattomuudesta käyttänyt 15 §:n 3 kohdan nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettua harhaanjohtavaa tai aggressiivista menettelytapaa.

Eduskunnan vastaus EV 87/2022 vp

19 a §

Seuraamusmaksu markkinointia ja menettelyjä asiakassuhteessa koskevien säännösten rikkomisesta

Tämän luvun 1, 4—8, 8 a, 8 d, 8 e, 9 ja 10 §:n, 10 a §:n 1 momentin, 11 ja 12 §:n sekä 14 §:n 1 momentin säännösten sekä 15 §:n nojalla annettujen säännösten rikkomisen johdosta määrättävästä seuraamusmaksusta säädetään kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetussa laissa (566/2020).

6 luku

Kotimyynti ja etämyynti

4 §

Säännösten soveltaminen eräisiin palveluihin

Matkustajaliikenteen palveluja koskeviin sopimuksiin ja matkapalveluyhdistelmistä annetussa laissa tarkoitettuihin matkapaketteihin sovelletaan vain 12 §:n 2 ja 3 momenttia sekä 12 a ja 25 §:ää.

Jos kyse on sopimuksesta, joka koskee sähköisen viestinnän palveluista annetussa laissa tarkoitettuja viestintäpalveluja, 12 a §:ää ei sovelleta.

8 §

Muut määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

3) *digitaalisen sisällön toimittamisella sähköisesti* digitaalisessa muodossa tuotetun ja toimitetun tiedon toimittamista lataamalla, suoratoistona tai muulla vastaavalla tavalla;

4) *verkossa toimivalla markkinapaikalla* palvelua, jossa tarjotaan kuluttajalle mahdollisuutta tehdä etäsopimuksia muiden elinkeinonharjoittajien kuin markkinapaikan tarjoajan kanssa taikka yksityishenkilöiden kanssa ja jossa hyödynnetään markkinapaikan tarjoajan käyttämää tai hänen puolestaan käytettyä verkkosivustoa, sovellusta tai muuta ohjelmaa tai sen osaa;

5) *verkossa toimivan markkinapaikan tarjoajalla* elinkeinonharjoittajaa, joka tarjoaa kuluttajille verkossa toimivan markkinapaikan;

6) *järjestyksellä* suhteellista sijoitusta, jonka elinkeinonharjoittaja antaa kulutushyödykkeille esitellessään tai järjestäessään niitä tai antaessaan niistä tietoa kuluttajalle.

Eduskunnan vastaus EV 87/2022 vp

9 §

Ennen sopimuksen tekemistä annettavat tiedot

Ennen koti- tai etämyyntisopimuksen tekemistä kuluttajalle on annettava seuraavat tiedot:

4) elinkeinonharjoittajan puhelinnumero ja sähköpostiosoite sekä tarvittaessa tieto sellaisesta sähköisestä viestintäkeinosta, jolla kuluttaja voi olla nopeasti ja tehokkaasti yhteydessä elinkeinonharjoittajaan ja joka mahdollistaa sen, että kuluttaja voi tallentaa ja toisintaa elinkeinonharjoittajan kanssa käymänsä viestinvaihdon muuttumattomana;

6) kulutushyödykkeen kokonaishinta veroineen tai, jos täsmällistä hintaa ei hyödykkeen luonteen takia kohtuudella voida laskea etukäteen, hinnan määräytymisen perusteet sekä tarvittaessa tieto siitä, että hinta on määritelty yksilöllisesti automaattisen päätöksenteon perusteella;

14) maininta tavaroiden sekä digitaalisten sisältöjen ja palveluiden lakisääteisestä virhevas-
tuusta;

20) tarvittaessa digitaalisia elementtejä sisältävän tavaran sekä digitaalisen sisällön ja palvelun toimivuus, mukaan lukien sovellettava tekninen suojaus sekä tällaisen kulutushyödykkeen yhteensopivuus ja yhteentoimivuus siltä osin kuin elinkeinonharjoittaja siitä tietää tai hänen voidaan kohtuudella olettaa siitä tietävän;

9 a §

Verkossa toimivan markkinapaikan tarjoajan tiedonantovelvollisuus

Jos sopimus tehdään verkossa toimivalla markkinapaikalla, markkinapaikan tarjoajan on ennen sopimuksen tekemistä annettava kuluttajalle selvällä, ymmärrettävällä ja etäviestimeen soveltuvalla tavalla seuraavat tiedot:

1) 2 luvun 8 d §:n 1 momentissa tarkoitettut tiedot;

2) tieto siitä, onko kulutushyödykkeitä tarjoava kolmas taho ilmoituksensa mukaan elinkeinonharjoittaja vai muu taho, ja jos kolmas taho ei ole elinkeinonharjoittaja, tieto siitä, että kuluttajan suojalainsäädäntöön perustuvia oikeuksia ei sovelleta;

3) tarvittaessa tieto siitä, miten sopimukseen liittyvät velvoitteet jakautuvat kulutushyödykkeen tarjoavan kolmannen tahon ja verkossa toimivan markkinapaikan tarjoajan välillä.

12 a §

Sopimuksen tekeminen puhelinmyynnissä

Jos elinkeinonharjoittaja tarjoaa kuluttajalle puhelimesta kulutushyödykettä ja kuluttaja tällöin ilmoittaa halustaan tehdä sopimus elinkeinonharjoittajan kanssa, elinkeinonharjoittajan on puhelinkeskustelun jälkeen toimitettava tekemänsä tarjous kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla kuluttajalle. Jos kuluttaja ei ole pysyvällä tavalla puhelinkeskustelun jälkeen hyväksynyt elin-

Eduskunnan vastaus EV 87/2022 vp

keinonharjoittajan pysyvällä tavalla toimittamaa tarjousta, kuluttaja ei tule sidotuksi sopimukseen eikä häneltä tällöin saa vaatia maksua, hyödykkeen palauttamista tai säilyttämistä taikka muuta toimenpidettä.

Kuluttajalle on 1 momentin mukaisen tarjouksen toimittamisen yhteydessä ilmoitettava siitä, että jos hän ei hyväksy kyseistä tarjousta pysyvällä tavalla, kuluttaja ei tule sidotuksi sopimukseen eikä hänellä ole velvollisuutta maksaa hyödykettä eikä palauttaa tai säilyttää sitä. Elinkeinonharjoittajalla on todistustaakka siitä, että tarjous on toimitettu kuluttajalle 1 momentissa edellytetyllä tavalla ja että kuluttaja on saanut tässä momentissa tarkoitettua ilmoituksen.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta, jos kuluttaja on omasta aloitteestaan ottanut yhteyttä elinkeinonharjoittajaan tai jos elinkeinonharjoittaja on ottanut yhteyttä kuluttajaan tämän nimenomaisesta pyynnöstä.

13 §

Tietojen vahvistaminen

Jos digitaalisen sisällön toimittaminen sähköisesti aloitetaan ennen peruuttamisajan päättymistä, vahvistuksen tulee sisältää myös kuluttajan 15 §:n 2 momentissa tarkoitettu ennakkosuostumus ja hyväksyntä peruuttamisoikeuden menettämisestä.

13 a §

Todistustaakka tietojen antamista koskevien velvoitteiden täyttämisestä

Elinkeinonharjoittajalla on todistustaakka siitä, että se on täyttänyt 9, 9 a, 10—12 ja 13 §:n mukaiset velvoitteensa.

15 §

Palvelun suorittaminen ennen peruuttamisajan päättymistä

Jos kuluttajalle asetetaan sopimuksessa maksuvelvollisuus, muuta kuin digitaalista sisältöä koskevan palvelun suorittaminen voidaan aloittaa ennen mahdollisen peruuttamisajan päättymistä edellyttäen, että kuluttaja on tehnyt tätä koskevan nimenomaisen pyynnön ja antanut hyväksyntänsä sille, että hänellä ei ole enää peruuttamisoikeutta sen jälkeen, kun elinkeinonharjoittaja on täyttänyt sopimuksen kokonaisuudessaan. Kotimyynnissä pyyntö on tehtävä pysyvällä tavalla.

Jos kuluttajalle asetetaan sopimuksessa maksuvelvollisuus, digitaalisen sisällön toimittaminen sähköisesti voidaan aloittaa ennen mahdollisen peruuttamisajan päättymistä, jos kuluttaja on antanut nimenomaisen ennakkosuostumuksensa siihen, että sopimuksen täyttäminen alkaa peruuttamisoikeuden voimassaoloaikana, ja antanut hyväksyntänsä sille, että hän näin menettää peruuttamisoikeutensa. Elinkeinonharjoittajan on toimitettava vahvistus kuluttajan nimenomaisesta ennakkosuostumuksesta ja hyväksynnästä 13 §:ssä tarkoitettulla tavalla.

Eduskunnan vastaus EV 87/2022 vp

16 §

Peruuttamisoikeuden rajoitukset

Jollei toisin sovita, kuluttajalla ei ole 14 §:ssä säädettyä peruuttamisoikeutta, jos:

1) palvelu on kokonaan suoritettu ja, jos sopimuksessa asetetaan maksuvelvollisuus kuluttajalle, sopimuksen täyttäminen on alkanut kuluttajan tehtyä 15 §:n 1 momentissa tarkoitetun pyynnön ja annettua hyväksyntänsä sille, että hän menettää peruuttamisoikeutensa, kun elinkeinonharjoittaja on täyttänyt sopimuksen kokonaisuudessaan;

11) sopimus koskee majoituksen tarjoamista muuhun kuin asumistarkoitukseen, tavaroiden kuljetusta, autonvuokrauspalvelua, ravintolapalvelua tai vapaa-ajanpalvelua ja sopimuksessa edellytetään suoritusta määrättyä ajankohtana tai määrätyn ajan kuluessa;

12) digitaalisen sisällön toimittaminen sähköisesti on alkanut ja, jos sopimuksessa asetetaan maksuvelvollisuus kuluttajalle:

a) kuluttaja on antanut nimenomaisen ennakkosuostumuksensa siihen, että sopimuksen täyttäminen alkaa peruuttamisaikana;

b) ilmaissut hyväksyvänsä, että peruuttamisoikeus puuttuu tällaisessa tapauksessa; ja

c) elinkeinonharjoittaja on toimittanut kuluttajalle 13 §:ssä tarkoitetun vahvistuksen.

Kuluttajalla on 1 momentin 1 ja 3 kohdassa säädetyn estämättä 14 §:n mukainen peruuttamisoikeus kotimyyntissä, jos sopimus on tehty elinkeinonharjoittajan ilman kuluttajan pyyntöä tekemän kotikäynnin yhteydessä.

17 a §

Osapuolten oikeudet ja velvollisuudet kuluttajan peruuttaessa digitaalista sisältöä tai palvelua koskevan sopimuksen

Jos kuluttaja peruuttaa sopimuksen, hänen tulee pidättäytyä käyttämästä digitaalista sisältöä tai palvelua ja saattamasta sitä kolmansien osapuolten saataville. Peruutettaessa sopimus elinkeinonharjoittajalla on oikeus estää kuluttajan pääsy digitaaliseen sisältöön tai palveluun, sulkea tämän käyttäjätili tai muulla tavoin estää kuluttajaa käyttämästä digitaalista sisältöä tai palvelua siltä osin kuin 3 momentista ei johdu muuta.

Elinkeinonharjoittajan on pidättäydyttävä käyttämästä sellaista sisältöä, jonka kuluttaja on luonut tai luovuttanut digitaalista sisältöä tai palvelua käyttäessään, paitsi jos:

1) kyseinen sisältö ei ole käyttökelpoista muutoin kuin elinkeinonharjoittajan toimittaman digitaalisen sisällön tai palvelun yhteydessä;

2) kyseinen sisältö liittyy yksinomaan kuluttajan toimintaan elinkeinonharjoittajan toimittamaa digitaalista sisältöä tai palvelua käytettäessä;

3) elinkeinonharjoittaja on yhdistänyt sisällön muihin tietoihin, joista sitä ei voi erottaa tai sen erottaminen aiheuttaisi kohtuutonta vaivaa; tai

4) kuluttaja on luonut sisällön yhdessä muiden kuluttajien kanssa ja muut kuluttajat voivat edelleen käyttää kyseistä sisältöä.

Muissa kuin 2 momentin 1—3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa elinkeinonharjoittajan on kuluttajan pyynnöstä annettava kuluttajan saataville kaikki sisältö, jonka tämä on luonut tai luo-

Eduskunnan vastaus EV 87/2022 vp

vuttanut käyttäessään elinkeinonharjoittajan toimittamaa digitaalista sisältöä tai palvelua. Pyyntö on toteutettava maksutta, kohtuullisessa ajassa sekä yleisesti käytetyssä ja koneellisesti luettavassa tallennusmuodossa.

Mitä 2 ja 3 momentissa säädetään, ei koske henkilötietoja. Henkilötietojen käytöstä säädetään luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/746/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679.

24 §

Seuraamukset eräiden luvun säännösten rikkomisesta

Jos kyse on sähköisesti toimitettavaa digitaalista sisältöä koskevasta sopimuksesta, kuluttajalla ei ole velvollisuutta maksaa kokonaan tai osittain suoritetusta palvelusta, jos:

1) digitaalisen sisällön toimittaminen on aloitettu peruuttamisaikana ilman 15 §:n 2 momentissa tarkoitettua kuluttajan nimenomaista ennakkosuostumusta tai hyväksyntää;

Jos elinkeinonharjoittaja on kotimyyynnissä laiminlyönyt antaa kuluttajalle 9 §:n 1 momentin 13 kohdassa tarkoitettut tiedot 11 §:ssä säädetyllä tavalla ennen sopimuksen tekemistä, sopimus ei sido kuluttajaa. Jos kuluttaja haluaa vedota sopimuksen sitomattomuuteen, hänen on ilmoitettava siitä elinkeinonharjoittajalle 12 kuukauden kuluessa sopimuksen tekemisestä. Jos sopimus raukeaa kuluttajan vedottua sen sitomattomuuteen, elinkeinonharjoittajan on viivytyksettä ja viimeistään 30 päivän kuluttua ilmoituksen saatuaan palautettava saamansa maksusuoritukset sekä korvattava kuluttajalle tavarain tai muun suorituksen palauttamisesta aiheutuneet kulut.

25 §

Seuraamukset luvun säännösten rikkomisesta

Tämän luvun 9 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten sekä 9 a §:n, 10—12 §:n, 12 a §:n, 13 §:n, 14 §:n 1 ja 2 momentin, 17 §:n 2—4 momentin sekä 17 a §:n 1—3 momentin rikkomisen johdosta määrättävästä seuraamusmaksusta säädetään kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetussa laissa.

Eduskunnan vastaus EV 87/2022 vp

6 a luku

Rahoituspalvelujen ja rahoitusvälineiden etämyynti

2 §

Säännösten soveltamisen rajoitukset eräissä tapauksissa

Tämän lain 7 tai 7 a luvun soveltamisalaan kuuluvaan kuluttajaluottoon ei sovelleta 11 b §:ää.

11 b §

Sopimuksen tekeminen puhelinmyynnissä

Jos elinkeinonharjoittaja tarjoaa kuluttajalle puhelimesta rahoituspalvelua ja kuluttaja tällöin ilmoittaa halustaan tehdä sopimus elinkeinonharjoittajan kanssa, elinkeinonharjoittajan on puhelinkeskustelun jälkeen toimitettava tekemänsä tarjous kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla kuluttajalle. Jos kuluttaja ei ole pysyvällä tavalla puhelinkeskustelun jälkeen hyväksynyt elinkeinonharjoittajan pysyvällä tavalla toimittamaa tarjousta, kuluttaja ei tule sidotuksi sopimukseen eikä häneltä tällöin saa vaatia maksua, suorituksen palauttamista tai säilyttämistä taikka muuta toimenpidettä.

Jos kuluttaja haluaa vedota sopimuksen sitomattomuuteen, hänen on ilmoitettava siitä elinkeinonharjoittajalle vuoden kuluessa sopimuksen tekemisestä. Jos sopimus raukeaa kuluttajan vedottua sen sitomattomuuteen, elinkeinonharjoittajan on viivytyksettä ja viimeistään 30 päivän kuluessa ilmoituksen saatuaan palautettava saamansa maksusuoritukset.

Kuluttajalle on 1 momentin mukaisen tarjouksen toimittamisen yhteydessä ilmoitettava siitä, että jos tämä ei hyväksy kyseistä tarjousta pysyvällä tavalla, kuluttaja ei tule sidotuksi sopimukseen, jos hän ilmoittaa siitä elinkeinonharjoittajalle vuoden kuluessa sopimuksen tekemisestä. Elinkeinonharjoittajalla on todistustaakka siitä, että tarjous on toimitettu kuluttajalle 1 momentissa edellytetyllä tavalla ja että kuluttaja on saanut tässä momentissa tarkoitetun ilmoituksen.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta, jos kuluttaja on omasta aloitteestaan ottanut yhteyttä elinkeinonharjoittajaan tai jos elinkeinonharjoittaja on ottanut yhteyttä kuluttajaan tämän nimenomaisesta pyynnöstä.

19 §

Seuraamusmaksu rahoituspalvelujen etämyyntiä koskevien säännösten rikkomisesta

Tämän luvun 5—10 §:n, 11 §:n 1 ja 2 momentin, 11 b §:n, 12 §:n 1 momentin ja 16 §:n 2 momentin rikkomisen johdosta määrättävästä seuraamusmaksusta säädetään kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

Eduskunnan vastaus EV 87/2022 vp

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn sopimukseen ja sitoumukseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain (566/2020) 13 §:n 1 momentin 1—3 kohta, 15 §:n 5 kohta, 16 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta ja 2 momentin 1 kohta sekä 18 §:n 1 momentin 4 kohta ja 2 momentti sekä

lisätään 15 §:ään uusi 6 kohta, lakiin uusi 16 a § sekä 18 §:n 1 momenttiin uusi 5 ja 6 kohta seuraavasti:

13 §

Seuraamusmaksu eräiden kuluttajansuojalain säännösten rikkomisesta

Seuraamusmaksu voidaan määrätä elinkeinonharjoittajalle, joka kuluttajien vahingoksi tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo tai laiminlyö kuluttajansuojalain (38/1978):

1) 2 luvun 4 §:n mukaista vaatimusta markkinoinnin tunnistettavuudesta, 5 §:n mukaista kieltoa aiheuttaa sekaannuksen vaaraa, 6 §:n mukaista kieltoa antaa totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja, 7 §:n mukaista kieltoa jättää antamatta olennaisia tietoja, 9 §:n mukaista kieltoa käyttää aggressiivisia menettelyjä, 10 §:n säännöstä kulutushyödykkeen toimittamisesta ilman tilausta, 10 a §:n 1 momentin mukaista velvollisuutta pyytää kuluttajan nimenomainen suostumus lisämaksuihin, 11 §:n mukaista velvollisuutta ilmoittaa tavaraa koskevassa hinnanalennusilmoituksessa hinnanalennusta edeltävä alin hinta, jolla tavaraa on markkinoitu, 12 §:n mukaista velvollisuutta ilmoittaa markkinoinnissa tietoja yhdistetystä tarjouksesta ja kylkiäistarjouksesta tai 14 §:n 1 momentin mukaista kieltoa käyttää tekemäänsä kulutushyödykesopimusta koskevassa puhelinasioinnissa mainitun säännöksen vastaista palvelua;

2) 6 luvun 11 §:n säännöksiä ennakkotietojen antamisesta kotimyynnissä, 12 §:n säännöksiä ennakkotietojen antamisesta etämyynnissä, 12 a §:n säännöksiä kirjallisesta vahvistusmenettelystä puhelinmyynnissä, 13 §:n säännöksiä tietojen vahvistamisesta, 17 §:n 2—4 momentin mukaisia suoritusten palauttamiseen liittyviä velvollisuuksia tai 17 a §:n 1—3 momentin mukaisia velvollisuuksia kuluttajan peruuttaessa digitaalista sisältöä tai palvelua koskevan sopimuksen;

3) 6 a luvun 11 §:n 1 tai 2 momentin mukaista velvollisuutta toimittaa ennakkotiedot ja sopimusehdot kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla, 11 b §:n säännöksiä kirjallisesta vahvistusmenettelystä puhelinmyynnissä tai 16 §:n 2 momentin mukaisen velvollisuuden suorituksen palauttamiseen;

Eduskunnan vastaus EV 87/2022 vp

15 §

Seuraamusmaksu eräiden muiden kuluttajansuojasäännösten rikkomisesta

Seuraamusmaksu voidaan määrätä elinkeinonharjoittajalle, joka kuluttajien vahingoksi tahallaan tai huolimattomuudesta:

5) rikkoo perusteettomien maarajoitusten ja muiden asiakkaiden kansallisuuteen tai asuin- tai sijoittautumispaikkaan perustuvien syrjinnän muotojen torjumisesta sisämarkkinoilla ja asetusten (EY) N:o 2006/2004 ja (EU) 2017/2394 sekä direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/302 3 artiklan 1 tai 2 kohdan mukaista kieltoa estää tai rajoittaa asiakkaan pääsyä verkkorajapintoihin, 4 artiklan 1 kohdan mukaista kieltoa soveltaa tavaroihin tai palveluihin erilaisia yleisiä käyttöehtoja tai 5 artiklan 1 kohdan mukaista kieltoa soveltaa maksutapahtumiin erilaisia ehtoja;

6) rikkoo maksupalvelulain (290/2010) 60 §:n 2 momentin säännöksiä maksuvälineen käyttämisestä perittävistä maksuista.

16 §

Seuraamusmaksu tietojen antamista koskevien säännösten rikkomisesta

Seuraamusmaksu voidaan määrätä elinkeinonharjoittajalle, joka kuluttajien vahingoksi tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo tai laiminlyö kuluttajansuojalain:

1) 2 luvun 8 §:ää tiedonantovelvollisuudesta tarjottaessa yksilöityä kulutushyödykettä, 8 a §:n mukaisen velvollisuuden antaa tietoja ennen sopimuksen tekemistä muussa kuin koti- ja etämyynneissä, 8 d §:n mukaista velvollisuutta pitää saatavilla tietoa hakukyselyn tuloksien keskeisistä muuttujista tai 8 e §:n mukaista velvollisuutta antaa tietoa kuluttaja-arvosteluista;

2) 6 luvun 9 §:n mukaisen velvollisuuden antaa tietoja ennen koti- tai etämyyntisopimuksen tekemistä siten kuin mainitun pykälän 3 momentin nojalla annetuissa säännöksissä tarkemmin säädetään, 9 a §:n mukaista tiedonantovelvollisuutta tai 10 §:n mukaista velvollisuutta antaa kuluttajalle eräitä muita tietoja;

Seuraamusmaksu voidaan määrätä myös elinkeinonharjoittajalle, joka kuluttajien vahingoksi tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo tai laiminlyö:

1) maksupalvelulain 10—15 §:n säännöksiä tietojen antamisesta, 22 §:n säännöksiä erillistä maksutapahtumaa koskevasta sopimuksesta annettavista ennakkotiedoista tai 25 a §:ää erillisestä maksutoimeksiannon käynnistämistä koskevasta sopimuksesta annettavista ennakkotiedoista;

16 a §

Seuraamusmaksu kielletyn menettelyn käyttämisestä

Seuraamusmaksu voidaan määrätä elinkeinonharjoittajalle, joka kuluttajien vahingoksi tahallaan tai huolimattomuudesta:

Eduskunnan vastaus EV 87/2022 vp

1) markkinoinnissa tai asiakassuhteessa jatkaa sellaista kuluttajansuojalain 2 luvun 3 §:ssä tarkoitettua menettelyä, jonka käyttäminen on mainitun luvun 16 §:n nojalla lainvoimaisella päätöksellä kielletty;

2) kulutushyödykettä tarjotessaan jatkaa sellaisen kuluttajansuojalain 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettua sopimusehdon käyttämistä, jonka käyttäminen on mainitun luvun 2 §:n nojalla lainvoimaisella päätöksellä kielletty.

18 §

Seuraamusmaksun suuruus

Seuraamusmaksun suuruus perustuu kokonaisarviointiin, ja sitä määrittäessä otetaan huomioon:

4) elinkeinonharjoittajan mahdolliset aiemmat kuluttajansuojasäännöksiin liittyvät rikkomukset;

5) muussa jäsenvaltiossa samasta rajat ylittävästä rikkomuksesta elinkeinonharjoittajalle määrätty seuraamus, jos tieto tällaisesta seuraamuksesta on saatavilla yhteistyöasetuksella perustetun mekanismin kautta;

6) mahdolliset muut kuin 1—5 kohdassa tarkoitettujen tapauksen olosuhteisiin vaikuttaneet tekijät.

Elinkeinonharjoittajalle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään neljä prosenttia kyseisen rikkomuksen päättymistä edeltäneen vuoden liikevaihdosta. Jos tilinpäätös ei ole seuraamusmaksua määrittäessä vielä valmistunut tai jos liiketoiminta on vasta aloitettu eikä tilinpäätöstä ole saatavissa, liikevaihto voidaan arvioida muun saatavan selvityksen perusteella. Jos kyseessä on rikkomus, johon on kohdistettava yhteistyöasetuksen 21 artiklan mukaisesti koordinoituja täytäntöönpanotoimia eivätkä tiedot elinkeinonharjoittajan vuotuisesta liikevaihdosta ole saatavilla, elinkeinonharjoittajalle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään kaksi miljoonaa euroa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

Laki

sähkömarkkinalain 87 ja 88 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään sähkömarkkinalain (588/2013) 87 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 108/2019, uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi sekä 88 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1212/2013, uusi 5 momentti seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 87/2022 vp

87 §

Sopimuksen tekeminen

Jos elinkeinonharjoittaja tarjoaa kuluttajalle puhelimesta 1 tai 2 momentissa tarkoitettua sopimusta ja kuluttaja tällöin ilmoittaa halustaan tehdä sopimus elinkeinonharjoittajan kanssa, sopimuksen tekemisessä on noudatettava kuluttajansuojalain 6 luvun 12 a §:ssä säädettyjä vaatimuksia, jollei mainitun pykälän 3 momentista muuta johdu.

88 §

Vahvistusilmoitus

Mitä 3 ja 4 momentissa säädetään, ei sovelleta sopimukseen, jos sitä tehtäessä on noudatettava kuluttajansuojalain 6 luvun 12 a §:ssä säädettyjä vaatimuksia.

Tämä laki tulee voimaan päivänä 1 päivänä tammikuuta 2023.

Laki

maakaasumarkkinalain 71 ja 72 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maakaasumarkkinalain (587/2017) 71 §:n 1 momentti ja 72 §:n 1 momentti seuraavasti:

71 §

Maakaasuverkkosopimuksen tekeminen

Maakaasuverkkosopimus voidaan tehdä kirjallisesti tai suullisesti. Maakaasuverkkosopimus on tehtävä kirjallisesti, jos sopijapuoli sitä vaatii. Jos elinkeinonharjoittaja tarjoaa maakaasuverkkosopimusta kuluttajalle puhelimesta ja kuluttaja tällöin ilmoittaa halustaan tehdä sopimus elinkeinonharjoittajan kanssa, sopimuksen tekemisessä on noudatettava kuluttajansuojalain 6 luvun 12 a §:ssä säädettyjä vaatimuksia, jollei mainitun pykälän 3 momentista muuta johdu.

Eduskunnan vastaus EV 87/2022 vp

72 §

Maakaasun myyntisopimuksen tekeminen

Maakaasun myyntisopimus voidaan tehdä kirjallisesti tai suullisesti. Maakaasun myyntisopimus on tehtävä kirjallisesti, jos sopijapuoli sitä vaatii. Jos elinkeinonharjoittaja tarjoaa maakaasun myyntisopimusta kuluttajalle puhelimesta ja kuluttaja tällöin ilmoittaa halustaan tehdä sopimus elinkeinonharjoittajan kanssa, sopimuksen tekemisessä on noudatettava kuluttajansuojalain 6 luvun 12 a §:ssä säädettyjä vaatimuksia, jollei mainitun pykälän 3 momentista muuta johdu.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

Laki

kuluttajansuojalain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään kuluttajansuojalain muuttamisesta annetun lain (1242/2021) voimaantulosäännökseen uusi 3 momentti seuraavasti:

Lain 5 a luvun säännöksiä sovelletaan kuitenkin 27 §:ää lukuun ottamatta myös ennen 1 päivää tammikuuta 2022 tehtyyn sopimukseen, kun digitaalista sisältöä tai palvelua toimitetaan kuluttajalle kuluttajansuojalain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta annetun lain (/) voimaantulosta lukien.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Eduskunnan vastaus EV 87/2022 vp

Helsingissä 27.6.2022

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri